

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

JAK SI USNADNIT VÝPOČET 1

Popis aktivity

Hledání vhodné strategie pro sčítání polí.

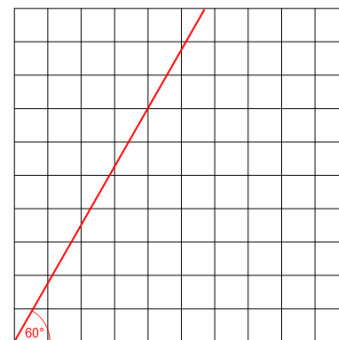
Předpokládané znalosti

Operace sčítání a odčítání.

Zadání

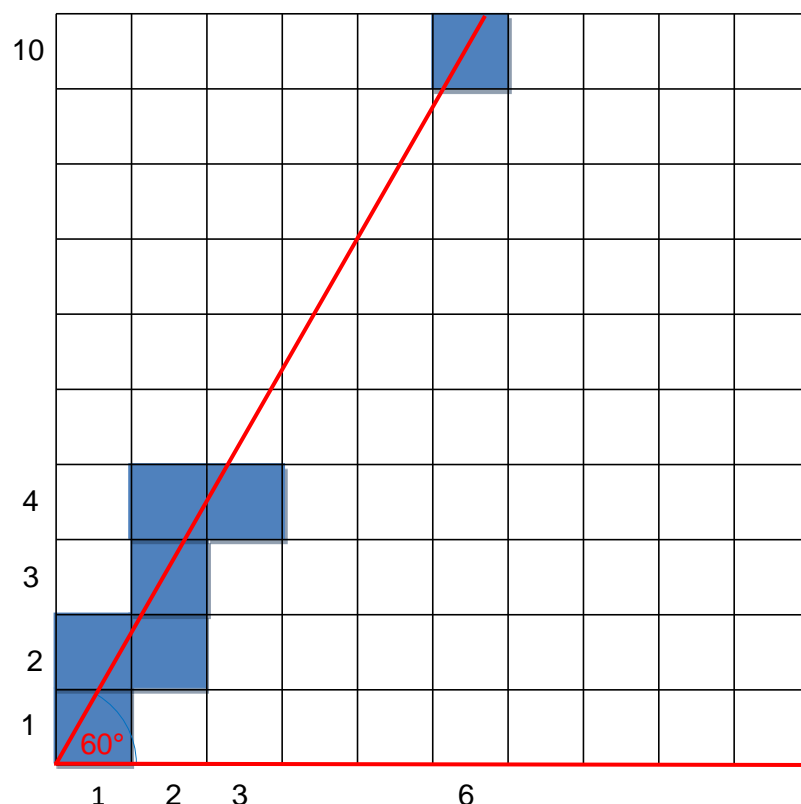
Čtvercová síť má 10 krát 10 polí. Sestrojíme dvě úsečky, které se protínají v počátku. Jedna úsečka je sestrojena ve směru kladné části osy x , druhá úsečka s ní svírá úhel 60° . Vodorovná úsečka prochází 11 mřížovými body, ale druhá úsečka kromě počátku žádným z mřížových bodů neprochází.

Kolika polí prochází šikmá úsečka?

Možný postup řešení, metodické poznámky

Minimální obdélník, do něhož se úsečka vejde, má 10 krát 6 polí. Protože neprochází žádným z mřížových bodů, musí protnout celkem pětkrát vodorovnou hranici a celkem devětkrát vodorovnou hranici, než se dostane do cílového pole.

V obrázku je naznačen průchod prvními šesti poli, kdy úsečka protнула celkem tři vodorovné hranice a dvě svislé hranice, tedy z počátečního pole se dostala třikrát vzhůru a dvakrát doprava.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kromě počátečního pole tak prošla dalšími pěti poli.

Jednotlivá pole lze označit dvojicemi souřadnic, tedy $[1; 1]; [1; 2]; [2; 2]; [2; 3]; [2; 4]; [3; 4]; \dots; [6; 10]$.

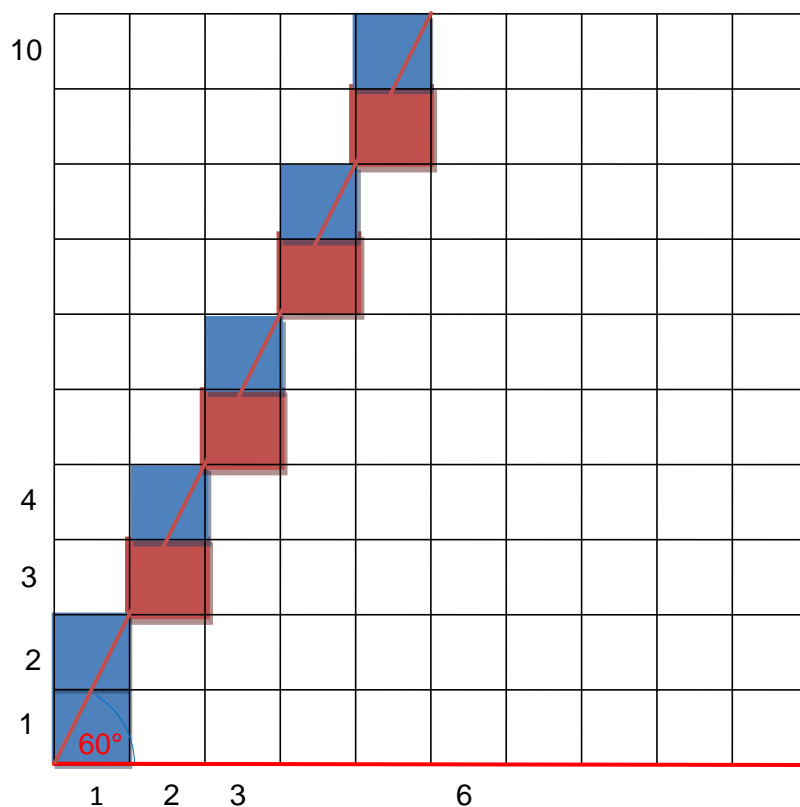
Při každém kroku se jedna souřadnice zvětší o 1. Celkem je tedy nutné provést $5 + 9 = 14$ kroků. Připočteme-li ještě první pole, dostáváme celkem 15 polí.

Doplňkové aktivity

Jaké bude řešení úlohy, když změním úhel tak, že čára při vstupu do posledního pole $[5; 9]$ protne mřížový bod?

Řešení:

Jestliže čára protne mřížový bod, dostane se jedním krokem do pole, které je současně o jedno výše i jedno vpravo, nicméně přičítá se pouze jedno pole. Jestliže čára protнула mřížový bod před polem $[5; 9]$, musela protnout i mřížové body před poli $[2; 3]; [3; 5]$ a $[4; 7]$.

Při vstupu do červeného pole se obě souřadnice pole zvětší o 1.

Poslední pole bude $[5; 10]$, ale od čísla $1 + 4 + 9 = 14$ se odečtou čtyři pole. Výsledek je $14 - 4 = 10$ polí.

Obrazový materiál

Dílo autora